មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ ២
សេចក្តីផ្តើម ៣
ជំពូក ១: ការចាក់វ៉ាក់សាំង ៤
ជំពូក ២: តួនាទីនៃការចាក់វ៉ាក់សាំង ៦
ជំពូក ៣: ការរក្សាទុកវ៉ាក់សាំង ៩
ជំពូក ៤: ការរៀបចំវ៉ាក់សាំង ១០
ជំពូក ៥: របៀបលាយវ៉ាក់សាំង ១១
ជំពូក ៦: ការណែនាំអំពីវ៉ាក់សាំង ១២
ជំពូក ៧: ផលប៉ះពាល់របស់វ៉ាក់សាំង ១៥
តារាងៈ តារាងកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងដែលត្រូវអនុវត្ត ១៦

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

គម្រោងចិញ្ចឹមសត្វកម្ពុជា-សហគមន៍អឺរ៉ុប (SLPP) សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ:

- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សហគមន៍អឺរ៉ុប (EU) និងនាយកដ្ឋានផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាលចំពោះការគាំទ្រជាថវិកា សំភារៈ ស្មារតី និងបច្ចេកទេស ដើម្បីអោយសៀវភៅនេះលេចចេញជារូបរាងឡើង ។

- ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងជាពិសេស ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ចាន់   សារុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងសហការី ដែលជួយផ្តួចផ្តើម និងជ្រោមជ្រែងអស់ពីចិត្តពីថ្លើម ដើម្បីអោយគម្រោងចិញ្ចឹមសត្វកម្ពុជា-សហគមន៍អឺរ៉ុប (SLPP) ដំណើរការបានល្អតាំងពីចាប់ផ្តើមរហូតដល់ពេលនេះ ជាពិសេសអាចឱ្យគម្រោងអនុវត្តន៍សកម្មភាពមួយចំនួនបានតាមរយៈ Contribution Agreement ជាមួយអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ (FAO) ។

- គណៈកម្មាធិការដឹកនាំគម្រោងចិញ្ចឹមសត្វកម្ពុជា-សហគមន៍អឺរ៉ុប (SLPP) ទាំងអស់ដែលបានជួយតំរង់ទិស និងការណែនាំល្អៗរហូតមកដល់ពេលនេះ ។

- មន្ត្រីសំរបសំរួលគម្រោង មកពីនាយកដ្ឋានផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាល និងខេត្តគោលដៅ ទាំង៤នៃ គម្រោង មន្ត្រីពាក់ពន្ធ័នានា និងក្រុមជំនួយការបច្ចេកទេសនៃគម្រោងចិញ្ចឹមសត្វកម្ពុជា សហគមន៍អឺរ៉ុប (SLPP) ទាំងអស់ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ ផ្តល់ជាគំនិតបច្ចេកទេស និងការប្រឹងប្រែងនានា ។

- អ្នកសំរបសំរួលសកម្មភាព និងជំនួយការមកពីអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ (FAO) និងវិទ្យាស្ថានជាតិស្រាវជ្រាវបសុព្យាបាល (NaVRI) ដែលបានសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ដើម្បីឱ្យសៀវភៅនេះ លេចចេញជារូបរាងឡើង ។

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ០៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩

នាយកគម្រោង

បណ្ឌិត   នូ វនិកា

សេចក្តីផ្តើម

ការចិញ្ចឹមសត្វនៅប្រទេសកម្ពុជា ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការលើកកំពស់ជីវភាពរបស់កសិករ ដោយផ្តល់នូវប្រាក់ចំណេញ ជួយផ្គត់ផ្គង់ដល់ការខ្វះខាត ផ្តល់នូវកំលាំងអូសទាញ និងជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គាត់។ នាពេលបច្ចុប្បន្នអត្រាឈឺ និង ស្លាប់របស់សត្វនៅមានកំរិតខ្ពស់នៅឡើយ ដែលជាកត្តាចំបង ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ច នៃការចិញ្ចឹមសត្វ និង ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនទូរាំងមូលជាពិសេសកសិករនៅជនបទ។ ការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺគឺជាយុទ្ធសាស្ត្រមួយដ៏សំខាន់ ដែលអាចជួយកាត់បន្ថយអត្រាឈឺ និង ស្លាប់របស់សត្វជាពិសេសអាច ប្រឆាំងនឹងការឆ្លងរាលដាល នៃជំងឺកាចសាហាវមួយចំនួនដូចជា ជំងឺបេស្តជ្រូក បូសខ្យល់ សារទឹក ញ៉ីវកាស និង អាសន្នរោគជាដើម។ ភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ (VAHW) ជាភ្នាក់ងារឯកជន ដែលនៅជិតស្និទ្ធជាមួយកសិករ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការជំរុញឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវ ការចិញ្ចឹម ការការពារ និង ព្យាបាលសត្វ។ ក្រោមការឧបត្ថម្ភជំនួយឥតសំណងរបស់សហគមន៍អឺរ៉ុប (EU) និង ក្រោមការដឹកនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ឯកឧត្តម បណ្ឌិត **ចំន្ទ សារុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ គម្រោងចិញ្ចឹមសត្វកម្ពុជា-សហគមន៍អឺរ៉ុប (SLPP) សហការជាមួយអ្នកជំនាញនានាក្នុងវិស័យផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាល បានផ្តួចផ្តើម រៀបរៀងសៀវភៅ " ការណែនាំអំពីការប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងសំរាប់ភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ " នេះឡើង ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ជាពិសេសដល់ភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាកម្មបសុពេទ្យនានា និងកសិករចិញ្ចឹមសត្វ ក្នុងការកសាងសមត្ថភាព និងផ្តល់សេវាកម្ម អោយកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាព ជាពិសេសទៅដល់ប្រជាកសិករនៅតាមបណ្តាខេត្តគោលដៅទាំង ៤ នៃគម្រោងគឺ ខេត្តតាកែវ កំពង់ស្ពឺ កំពង់ឆ្នាំង និង ពោធិ៍សាត់។

ជំពូក ១ ការចាក់វ៉ាក់សាំង

- វ៉ាក់សាំង គឺជាថ្នាំការពារជំងឺ វាផ្សំឡើងដោយវីរុស ឬបាក់តេរីដែលគេសម្លាប់ ឬធ្វើឱ្យខ្សោយសកម្មភាពបង្ករោគដើម្បីការពារជំងឺ ។
- ការចាក់វ៉ាក់សាំងគឺជាការ***ចាក់បញ្ចូលមេរោគ*** (វីរុស ឬបាក់តេរី) ក្នុងទំរង់ខាងលើ ។ មេរោគទាំងនោះត្រូវបានសំលាប់ ឬបង្អាក់សកម្មភាពដោយសារសារធាតុគីមី ។
- មេរោគទាំងនេះ ***មិនអាចបង្កជំងឺបានទេ*** ប៉ុន្តែវាអាចបង្កើតអោយមានប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ ឬ ហៅថាអង់ទីគ័រនៅក្នុងខ្លួនសត្វ ក្រោយពីគេចាក់វាចូលទៅក្នុងខ្លួនសត្វបានពី ៣ ទៅ ២១ថ្ងៃ។ ប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ ឬអង់ទីគ័រមានតួនាទីប្រឆាំងនឹងជំងឺមកពីខាងក្រៅ ។
- អង់ទីគ័រ អាចស្ថិតនៅក្នុងខ្លួនសត្វបានរយៈពេលវែង ឬខ្លីអាស្រ័យលើប្រភេទវ៉ាក់សាំងដែលបានចាក់បញ្ចូល ហើយវាប្រឆាំងនឹងមេរោគ ដែលជ្រៀតចូលពីខាងក្រៅ ។

បន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំងអង់ទីគ័រត្រូវបានកើតឡើង (រូបភាពពណ៌លឿង) ស្ថិតក្នុងឈាមត្រៀមប្រឆាំងការមកដល់របស់មេរោគ។

នៅពេលដែលមានវត្តមានវីរុសចូលពីខាងក្រៅ (រូបភាពពណ៌ខៀវ) ពេលនោះអង់ទីគ័រដែលមាននៅក្នុងខ្លួនសត្វធ្វើការប្រឆាំងយ៉ាងលឿនដោយការចាប់ និងបង្អាក់សកម្មភាពបង្កជំងឺរបស់វីរុស។

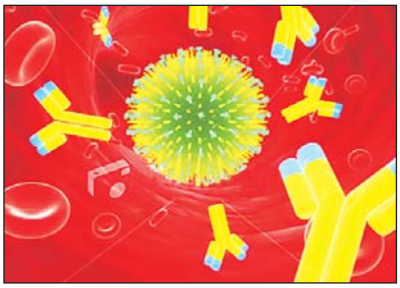

ការចាក់វ៉ាក់សាំង

កសិករចាំបាច់ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងប្រឆាំងជំងឺសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជាៈ

១. ជ្រូក

ប៉េស្ត

អុតក្តាម

២. គោ

អុតក្តាម

សារទឹក

៣. មាន់

ញើវកាស

អុត

វ៉ាក់សាំងមួយចំនួនដែលមាននៅប្រទេសកម្ពុជា

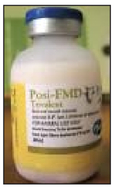

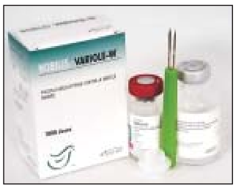

ជំពូក ២ តួនាទីនៃការចាក់វ៉ាក់សាំង

មេរោគសាយភាយតាមរយៈសត្វឈឺ ឬបរិស្ថានជុំវិញ

គោនេះឈឺ សាយភាយមេរោគ សារទឹក តាមច្រមុះ ហើយចម្លង ទៅគោដ៏ទៃទៀត។

បរិស្ថានកខ្វក់ហើយសើម គឺជាល័ក្ខខ័ណ្ឌដ៏ល្អសំរាប់ ការលូតលាស់របស់មេរោគបាស្ទីរ៉ែឡា។ ទាអាចឆ្លងមេរោគ នៅពេលវារកស៊ីចំណី នៅកន្លែងបែបនេះ។

ការឆ្លើយតបរបស់សត្វនៅពេលឆ្លងមេរោគ:

- មេរោគទាំងនេះ នឹងចូលទៅក្នុងខ្លួនសត្វ បន្ទាប់មកចូលក្នុងឈាម តាមរយៈការដកដង្ហើម ការស៊ីចំណី ស្នាមរបួស និង ផ្លូវចម្លងផ្សេងៗ។
- នៅពេលមេរោគ ដូចជាបាក់តេរី ឬ វីរុស ចូលក្នុងខ្លួនសត្វ ពេលនោះខ្លួនសត្វនឹងបង្កើតជាអង់ទីក័រ ឬ ប្រព័ន្ធការពារប្រឆាំងនឹងមេរោគនោះ។

បន្ទាប់ពីមេរោគ(ពណ៌លឿង) ឆ្លងចូលក្នុងខ្លួនសត្វ ពេលនោះខ្លួនសត្វចាប់ផ្តើមបង្កើតអង់ទីគរ័(ពណ៌ខៀវ)។

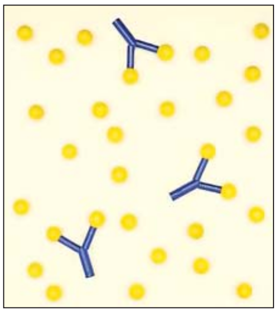

តួនាទីនៃការចាក់វ៉ាក់សាំង

- ប្រសិនបើមេរោគជាប្រភេទបាក់តេរី ការប្រើប្រាស់អង់ទីប៊ីយ៉ូទិកនឹងមានប្រសិទ្ធិភាព ហើយអាចសំលាប់មេរោគនោះបានយ៉ាងលឿន។

ចាក់អង់ទីប៊ីយ៉ូទិកអាចព្យាបាលជំងឺដែលបង្កដោយបាក់តេរី

- ប៉ុន្តែប្រសិនបើមេរោគជាប្រភេទវីរុស ការប្រើប្រាស់អង់ទីប៊ីយ៉ូទិកគ្មានប្រសិទ្ធភាពទេ មានតែអង់ទីគ័រនៅក្នុងខ្លួនសត្វទេ ដែលអាចប្រឆាំងនឹងវីរុសបាន។ អង់ទីគ័រអាចបង្កើតបានដោយចំណាយពេលវេលាពី ១ ទៅ ២ អាទិត្យ ចំណែកឯវីរុសកាចសាហាវ អាចរីកលូតលាស់យ៉ាងលឿន និងបង្ករោគក្នុងខ្លួនសត្វ។

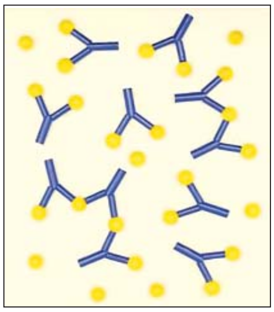

ក្រោយពីការឆ្លងមេរោគបានប៉ុន្មានថ្ងៃ អង់ទីគ័រត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីប្រឆាំងនឹងមេរោគ

- ប៉ុន្តែក្នុងករណីជំងឺស្រួចស្រាល់ សារពាង្គកាយសត្វ ពុំមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបង្កើតអង់ទីគ័រប្រឆាំងនឹងមេរោគទេ ក្នុងករណីនេះធ្វើឱ្យសត្វឈឺធ្ងន់ធ្ងរ អាចជាមកវិញបានក្នុងរយៈពេលវែង ឬជួនកាលបណ្តាលឱ្យស្លាប់តែម្តង។

ជ្រូកមិនបានចាក់វ៉ាក់សាំងប្រឆាំងនឹងជំងឺប៉េស្ត មិនអាចជាសះស្បើយទាំងស្រុងបានទេ។ វាតែងស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពខ្សោយជានិច្ច ហើយជារឿយៗស្លាប់ពី ១ ទៅ ២ អាទិត្យ បន្ទាប់ពីការឆ្លង។

តួនាទីនៃការចាក់វ៉ាក់សាំង

- វ៉ាក់សាំងគឺគ្រាន់ជា *ថ្នាំសំរាប់ចាក់ការពារ*។ សូមកុំចាក់វាលើសត្វដែលគ្មានសុខភាពល្អ។
- អង់ទីប៊ីយ៉ូទិកគ្មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការសំលាប់ពពួក*វីរុស*ទេ ដូច្នេះការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារនឹងជំងឺបង្កដោយវីរុសមានសារៈសំខាន់ណាស់។ ជំងឺបង្កដោយ វីរុសរួមមាន: ប៉េស្តជ្រូក ញីវកាស អុតក្តាមជាដើម។
- វ៉ាក់សាំងមួយមុខអាចការពារជំងឺបានតែមួយមុខដែរ។ វ៉ាក់សាំង ប្រឆាំងជំងឺប៉េស្តមិនអាចចាក់សំរាប់ការពារជំងឺអុតក្តាមទេ។
- ពេលខ្លះជំងឺតែ១ប្រភេទ អាចបង្កដោយវីរុសដែលស្ថិតក្នុងអនុប្រភេទ ផ្សេងៗគ្នា។ ឧទាហរណ៍: ជំងឺអុតក្តាមបង្កដោយវីរុសអនុប្រភេទ O, A, Asia1 ។ ក្នុងករណីនេះ ដើម្បីការពារសត្វឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ យើងត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺអុតក្តាមដោយប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងដែលមានអនុប្រភេទវីរុសទាំង ៣ នេះបញ្ចូលគ្នា។
- អង់ទីគ័រនៅក្នុងខ្លួនសត្វត្រូវស្ថិតនៅក្នុងកំរិតមួយអប្បបរិមាដែលអាចការពារសត្វទល់នឹងជំងឺ ដូច្នេះជាការល្អយើងត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងទៅតាមកម្មវិធីនៃការចាក់វ៉ាក់សាំងដែលបានណែនាំ។ ជារឿយៗ វ៉ាក់សាំងត្រូវបានគេចាក់ ២ដង ក្នុងមួយខែ ហើយយើងត្រូវចាក់រំលឹកអោយបានទៀងទាត់។

ជំពូក ៣ ការរក្សាទុកវ៉ាក់សាំង

- ការរក្សាទុកវ៉ាក់សាំងបានល្អ គឺអាស្រ័យលើ *"ប្រពន្ធ័ត្រជាក់"*។ មានន័យថា ត្រូវរក្សាទុកក្នុងសីតុណ្ហភាពពី ២-៨ អង្សាសេ ចាប់តាំងពីពេលផលិតរហូតដល់ចាក់អោយសត្វ។

- វ៉ាក់សាំងត្រូវរក្សាទុកក្នុងកន្លែងត្រជាក់ ទូទឹកកក ឬធុងទឹកកកនៅកន្លែងលក់។

- ត្រូវរក្សាទុកវ៉ាក់សាំងក្នុងធុងទឹកកក ដើម្បីដឹកជញ្ជូនពីកន្លែងលក់ទៅផ្ទះភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ ឬ កសិដ្ឋាន

- វ៉ាក់សាំង ត្រូវរក្សាទុកនៅកន្លែងត្រជាក់នៅផ្ទះភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ មុននឹងប្រើប្រាស់

- បើទោះបីជានៅពេលកំពុងចាក់វ៉ាក់សាំងក្នុងភូមិក៏ ដោយ វ៉ាក់សាំងដាច់ខាតត្រូវរក្សានៅក្នុងធុងទឹកកក។

ជំពូក ៤ ការរៀបចំវ៉ាក់សាំង

- ***វ៉ាក់សាំងដែលបង្អាក់សកម្មភាព ឬងាប់:*** ជាទូទៅវាមានទំរង់ខាប់ (ប្រេង) និងរាវ (សារធាតុអាលុយមីន)។ វ៉ាក់សាំងនេះអាចប្រើដោយយើងគ្រាន់តែអនុវត្តតាមការណែនាំពីបរិមាណ និង ការចាក់ជាការស្រេច។ វ៉ាក់សាំងទាំងនេះត្រូវប្រើក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយ ប៉ុន្តែគេអាចរក្សាបរិមាណដែលនៅសល់ទុកក្នុងកន្លែងត្រជាក់ (ទូទឹកកក ឬ ធុងទឹកកក)ដើម្បីប្រើនៅពេលក្រោយទៀត។

- ***វ៉ាក់សាំងរស់: វាមានលក្ខណៈជាម្សៅ*** យើងដាច់ខាត ត្រូវលាយជាមួយទឹកសំរាប់លាយដែលមានភ្ជាប់ជាមួយវ៉ាក់សាំង។ នៅពេលលាយបញ្ចូលគ្នាម្សៅវ៉ាក់សាំង និង ទឹកសម្រាប់លាយត្រូវមានសីតុណ្ហភាពដូចគ្នា។ វ៉ាក់សាំងដែលលាយហើយ*ត្រូវប្រើភ្លាមៗ* មិនអោយលើសពីរយៈពេល១ម៉ោងឡើយ។ វ៉ាក់សាំងដែលសល់ពីការប្រើប្រាស់ មិនអាចរក្សាទុកសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅថ្ងៃបន្ទាប់ឡើយ ពីព្រោះវាគ្មានប្រសិទ្ធភាព និងជួនកាលអាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ទៀតផងដូច្នេះយើងត្រូវកំទេចចោល។

ជំពូក ៥ របៀបលាយវ៉ាក់សាំង

១. បូមទឹកសម្រាប់លាយវ៉ាក់សាំងបន្តិចដោយម្ជុល និងស៊ីរាំងដែលស្អាតល្អ
២. បាញ់បញ្ចូលទឹកលាយទៅក្នុងដបម្សៅវ៉ាក់សាំង
៣. ក្រឡុកល្បាយនោះថ្នមៗ ប្រហែលជា១០ វិនាទី រួចបូមល្បាយនោះចេញ
៤. បាញ់បញ្ចូលល្បាយនោះទៅក្នុងដបទឹកសំរាប់លាយ។

ត្រូវអនុវត្តតាមរូបភាពដែលបានបង្ហាញនេះស្រាប់

រូបភាពទី១

រូបភាពទី២

រូបភាពទី៣

រូបភាពទី៤

ជំពូក ៦ ការណែនាំអំពីវ៉ាក់សាំង

១ ‐ រាល់ការណែនាំពីរបៀបប្រើ ត្រូវបានសរសេរនៅលើក្រដាសណែនាំ ឬស្លាករបស់វ៉ាក់សាំង ប៉ុន្តែៈ

- ពេលខ្លះជាភាសា អង់គ្លេស ថៃ វៀតណាម
- ពេលខ្លះអ្នកផលិតប្រើអក្សរតូចៗពេក
- ពេលខ្លះមានការណែនាំច្រើនពេកលើស្លាករបស់វ៉ាក់សាំង

ដូច្នេះយើងមានការលំបាកបន្តិចក្នុងការអានក្រដាសណែនាំ ឬ ស្លាករបស់វ៉ាក់សាំង។

ក្រដាសណែនាំ និងស្លាកសញ្ញាទាំងនេះផ្តល់នូវព័ត៌មានដូចខាងក្រោមៈ

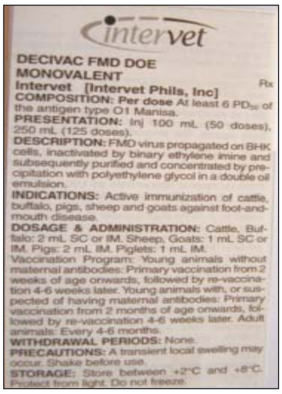

ក្រដាសណែនាំ ជាភាសាអង់គ្លេស

ស្លាកបិទជាប់នឹងដបជាភាសាថៃ

សមាសធាតុផ្សំៈ ប្រភេទវីរុសនៅក្នុងដប

ការរៀបចំរបស់វ៉ាក់សាំងៈ ចំនួន មីលីលីត្រ នៅក្នុងដប និងកំរិត (សំរាប់ចាក់សត្វប៉ុន្មានក្បាលក្នុង១ដប)

ការប្រើប្រាស់ៈ បង្ហាញពីឈ្មោះជំងឺដែលអាចការពារបានដោយវ៉ាក់សាំងនេះ (ឧ អុតក្តាម)

២ ‐ កំរិត និង ការចាក់

- បរិមាណជា មីលីលីត្រ សំរាប់ចាក់អោយសត្វ
- ផ្លូវចាក់បញ្ចូលៈ ចាក់សាច់ដុំ ក្រោមស្បែក បន្ទក់ភ្នែកជាដើម
- អនុសាសន៍សំរាប់រៀបចំកម្មវិធីវ៉ាក់សាំង

ផលប៉ះពាល់: ឧទាហរណ៍ពុំមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានទេបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង

ការរក្សាទុក: ជាធម្មតាត្រូវទុកក្នុងសីតុណ្ហភាព ២-៨ អង្សាសេ

សុពលភាពនៃការប្រើប្រាស់: មិនត្រូវប្រើវ៉ាក់សាំងដែលហួសកាលកំណត់ដែល មានសរសេរនៅលើស្លាកនោះទេ។

៣ ៴ សំរាប់មាន់

- បន្តក់ភ្នែក: វាមានលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការចាប់កូនមាន់ និងមេមាន់។ ជាការប្រសើរត្រូវប្រើទឹកលាយដែលមានពណ៌ ដើម្បីប្រាកដថាតំណក់វ៉ាក់សាំងបានចូលក្នុងភ្នែកមាន់។
- ចាក់ក្រោមស្បែក: ចាក់ក្រោមស្បែកផ្នែកកខាងក្រោម។
- ចាក់ទំលុះផ្នែកស្តើងនៃស្លាប សំរាប់ជួសអុតមាន់។

៤ ៴ សំរាប់ជ្រូក

- ចាក់សាច់ដុំ
- សំរាប់កូនជ្រូក: ចាក់នៅត្រង់ក ផ្នែកខាងមុខស្មា។
- សំរាប់ជ្រូកសាច់ ឬមេជ្រូក: ចាក់នៅត្រង់កផ្នែកលើ
- ខាងក្រោយស្លឹកត្រចៀក ព្រោះវាមានកំរាស់ខ្លាញ់ស្តើង។
- ប្រើអន្ទាក់ចាប់ជ្រូកដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការចាក់បញ្ចូលវ៉ាក់សាំង។
- ប្រើម្ជុល និងស៊ីរាំងដែលស្អាតសំរាប់ចាក់។

៥ ~ សំរាប់គោ

- ចាក់ក្រោមស្បែក ឬចាក់សាច់ដុំ
- នៅផ្នែកកខាងមុខស្មា ឬ បួរ
- ជាការល្អត្រូវដាក់គោក្នុងសាឡុង ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការចាក់វ៉ាក់សាំង ។
- ប្រើម្ជុល និង ស៊ីរាំងដែលស្អាតសំរាប់ចាក់ ។

ជំពូក ៧ ផលប៉ះពាល់របស់វ៉ាក់សាំង

- ជាទូទៅបន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំង *សត្វអន់ចំណីមួយថ្ងៃ* ហើយ សត្វអាច*ឡើងកំដៅ*។
- *ហើម* (ឈឺចាប់) ដុំពករឹងអាចកើតមានរយៈពេល ៤-៥ថ្ងៃ (សំរាប់អុតក្ដាម) មុននឹងបាត់ទៅវិញ ។
- ការថប់ដង្ហើម (Shock): (ក្នុងករណីចាក់វ៉ាក់សាំង ការពារជំងឺអូជេស្គី) ធ្វើអោយស្បែកមេជ្រូកឡើងក្រហម និងពិបាកដកដង្ហើម ។ គ្មានស្ត្រេសមុន និងក្រោយការធ្វើវ៉ាក់សាំងជាការល្អ ។ ចាក់វ៉ាក់សាំងនៅពេលត្រជាក់ (ព្រលឹម ឬ ល្ងាច) ។ ក្នុងករណីមានការថប់ដង្ហើមក្រោយចាក់វ៉ាក់សាំងត្រូវចាក់ដិចសាមេតាសូន ។
- *ការឈឺ ឬ ស្លាប់* (ក្នុងករណីចាក់វ៉ាក់សាំងប្រឆាំងនឹង ជំងឺប៉េស្តជ្រូក): *ជំងឺប៉េស្តជ្រូក ជាជំងឺច្រើនកើតមាននៅក្នុងតំបន់ដូច្នេះពេលខ្លះ យើងអាចចាក់វ៉ាក់សាំងប៉េស្តជ្រូក ទៅលើជ្រូកដែលកំពុងផ្ទុកជំងឺប៉េស្តប៉ុន្តែវាមិនបង្ហាញរោគសញ្ញាឱ្យឃើញ។ ក្នុងករណីនេះ ជ្រូកអាចក្ដៅខ្លួន បាត់ការឃ្លាន និងជួនកាលបណ្ដាលឱ្យស្លាប់។*
- បូស (អាប់សែ): ជាទូទៅកើតឡើងដោយសារការចាក់ខុសកន្លែង ឬដោយម្ជុល ឬស៊ីរ៉ាំងមិនស្អាត ។
- បង្កជាជំងឺ (ក្នុងករណីចាក់វ៉ាក់សាំងប្រឆាំងនឹងជំងឺអុតមាន់): វ៉ាក់សាំង ជំងឺអុតមាន់ ជាប្រភេទវ៉ាក់សាំងរស់ដែលអាចបង្កើតជាដុំពកនៅកន្លែងចាក់ ។

តារាងកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងដែលត្រូវអនុវត្ត

ឈ្មោះជំងឺ	ប្រភេទសត្វ	ចាក់លើកទី ១	ចាក់លើកទី ២	ចាក់លើកក្រោយដើម្បីបន្តភាពស៊ាំ ឬអង់ទីគ័រ
ប៉េស្តជ្រូក	កូនជ្រូក	អាយុ ៣អាទិត្យ	អាយុ ៧អាទិត្យ	អាយុ ១១អាទិត្យ
	មេក្រមុំ មេជ្រូក	អាយុ ៦ខែ	រាល់១ខែមុនកើតកូន	
ប៉ាវ៉ូ	មេក្រមុំ	អាយុ ៦.៥-៧.៥ខែ	២អាទិត្យមុនដាក់បា	
	មេជ្រូក	រាល់១០ថ្ងៃមុនផ្ដាច់ដោះ		
អូជេស្គី	មេក្រមុំ	អាយុ ៦-៧ខែ		
	មេជ្រូក	រាល់១.៥ខែ មុនកើតកូន		
អុតក្ដាមជ្រូក	ជ្រូកទុកសំរាប់ធ្វើពូជ	អាយុ ២-៣ខែ	នៅ១ខែក្រោយមក	រំលឹករាល់២-៣ខែម្ដង
អុតក្ដាមគោ	គោ	អាយុ ៤ខែ	នៅ១ខែក្រោយមក	រំលឹករាល់ ៦ខែម្ដង
បូសខ្យល់	គោ	អាយុ ២ខែបន្ទាប់កើត	នៅ១ខែក្រោយមក	បន្ទាប់មក១ឆ្នាំនិង៥ឆ្នាំក្រោយ
សារទឹក	គោ	អាយុ ៦ខែ (ចាក់មុនរដូវភ្លៀង)	នៅ ៦ខែក្រោយមក	
ញីវកាស I2	មាន់	អាយុ ៣អាទិត្យ	២អាទិត្យក្រោយមក	
អាសន្នរោគ	មាន់	អាយុ ៦អាទិត្យ	៤អាទិត្យក្រោយមក	បន្ទាប់មក ២អាទិត្យមុនពង
អុត	មាន់	កូនមាន់អាយុ ១០ថ្ងៃ-១០អាទិត្យ	នៅអាយុ ១២-១៦អាទិត្យ	

ត្រូវកត់ត្រាថ្ងៃខែចាក់វ៉ាក់សាំងឱ្យច្បាស់លាស់ ដើម្បីប្រាកដថាសត្វទាំងអស់បានធ្វើវ៉ាក់សាំងទៀងទាត់។ ប្រសិនបើចាក់វ៉ាក់សាំងមិនទៀងទាត់ តាមកម្មវិធីច្បាស់លាស់ទេ នោះសត្វរបស់អ្នកនឹងមិនអាចការពារទប់ទល់នឹងជំងឺបានល្អទេ។